SUOMEN
TEATTERIJÄRJESTÖJEN
KESKUSLIITTO

20.10.2020

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliiton lausunto valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle HE 146/2020 vp Hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021.

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto edustaa laajasti teatterin, tanssin ja sirkuksen alan työnantaja- ja työntekijäosapuolia. Jäsenjärjestöjemme jäsenet kattavat käytännössä lähes kaikki suomalaisen esittävän taiteen ammattikentän organisaatiot ja työntekijät sekä osan harrastajateatterikentästä.

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto kiittää hallituksen esitystä valtion talousarvioksi vuodelle 2021 siitä, että rahapelitoiminnan tuottojen aiheuttama lasku on kompensoitu taiteen ja kulttuurin rahoituksen osalta. Tämä on tärkeä uutinen työvoimavaltaiselle esittävän taiteen alalle, joka on kuluvana vuonna jo kärsinyt huomattavasti koronapandemian aiheuttamista yleisötilaisuuksien rajoituksista.

Esittävän taiteen kentällä työllistyi vuonna 2019 vakituisissa työsuhteissa noin 2000 henkilöä, lyhyemmissä määräaikaisissa vierailijatehtävissä noin 3800 henkilöä ja koko alan henkilöstökulut olivat yhteensä 183 miljoonaa euroa. Se tarkoittaa jopa 60 % esittävän taiteen ammattiyhteisöjen kaikista menoista. Valtion julkinen tuki esittäville taiteille takaa ammattimaisesti tehdyn taiteen saavutettavuuden ja saatavuuden ympäri Suomen.

Vaikka vuoden 2021 budjetissa rahapelitoiminnan tuottojen lasku on kompensoitu, haluamme kiinnittää huomiota siihen seikkaan, että Veikkauksen jakovara ja sen kehittyminen ovat historiallisessa käännekohdassa. Kyse ei ole vain tilapäisestä vajeesta Veikkauksen tuotoissa. Nyt on haettava ja pystyttävä tekemään ratkaisuja, jotka kestävällä tavalla varmistavat rahapelitoiminnan tuotoilla tuettujen yhteiskunnalle ja kansanterveydelle elintärkeiden liikunnan ja urheilun, taiteen ja kulttuurin, nuorisotyön ja tieteen toiminnan ja siihen tarvittavan julkisen rahoituksen tulevaisuudessakin. Ratkaisuja ja kompensointia tarvitaan myös tulevan kehyskauden 2022–2025 osalta.

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa esittävän taiteen valtionosuusuudistukseen varattu lisärahoitus nykyisen valtionosuusjärjestelmän ulkopuolisen kentän vahvistamiseksi on erittäin kannatettava. Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto toteaa, että pitkään valmisteltu esittävän taiteen valtionosuusuudistus on nyt järkevää toteuttaa ja siihen varattu lisärahoitus kehyksissä myös vuodelle 2022 on esittävän taiteen kentälle ensi arvoisen tärkeä.

Akuutti kriisivaihe esittävän taiteen alalla jatkuu edelleen syksyllä 2020. Koronakriisin jatkuttua pian seitsemän kuukauden ajan alan järjestöt ovat selvittäneet ammattiteattereiden ja -orkestereiden sekä tanssi- ja sirkusorganisaatioiden taloudellista tilannetta. Kevään esitystoiminnan sulun jälkeen syyskausi on käynnistynyt esittävän taiteen alalla esityksillä, joihin otetaan vain 35–45 % normaalista katsojamäärästä yleisön turvallisuuden takaamiseksi ja jopa 75 % organisaatioista on tehnyt muutoksia syksyn ohjelmistoihin taloudellisista syistä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön jakama tuki toi helpotusta kevään taloudellisiin menetyksiin, mutta lisätukea tarvitaan nyt syksyn menetysten korvaamiseksi. Kaikista jo toteuttamistaan säästöistä huolimatta esittävän taiteen ammattikenttä arvioi, että sektori tarvitsee yhteensä noin 25 miljoonaa euroa lisätukea toiminnalleen

SUOMEN
TEATTERIJÄRJESTÖJEN
KESKUSLIITTO

20.10.2020

voidakseen jatkaa esitystoimintaansa nykyisen kaltaisilla rajoituksilla kevätkauden 2021 loppuun asti. Tämä sen vuoksi, että esitystoiminnan pitäminen käynnissä nykyrajoituksilla on jatkuvasti tappiollista. Lisätuella organisaatiot saisivat tappiollisesta esitystaloudesta huolimatta jatkettua toimintaansa, pidettyä esittävän taiteen ammattisektorin kulttuuripalvelut käynnissä myös poikkeusaikana ja tarjottua alan työntekijöille työtä rajallisten resurssien puitteissa.

Koko esittävän taiteen alan kaikessa toiminnan suunnittelussa organisaatiot pyrkivät nyt ensisijaisesti varmistamaan, että kassakriiseiltä ja konkursseilta vältytään ja alan työpaikkoja ei tarpeettomasti menetetä. Tähän ala tarvitsee kuitenkin jo pikaisesti lisää taloudellista tukea ja siksi toivomme, että esittävän taiteen alan haastava taloustilanne otetaan huomioon mahdollisesta lisäbudjetista päätettäessä.

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliiton hallituksen puolesta,

Kaisa Paavolainen
puheenjohtaja

SUOMEN TEATTERIJÄRJESTÖJEN KESKUSLIITON JÄSENJÄRJESTÖT

Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry | Suomen Assitej ry | Suomen Näytelmäkirjailijat ja käsikirjoittajat ry | Suomen Näyttelijäliitto ry | Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry | Suomen Teatterinjohtajaliitto ry | Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry | Suomen Teatterit ry | Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat ry | Teatterialan Ammattilaiset ry | Teatterikeskus ry | Teme – teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry | Työväen Näyttämöiden Liitto ry